



# ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

*(назва рівня вищої освіти)*

галузь знань \_\_\_\_\_ 05 Соціальні та поведінкові науки \_\_\_\_\_

*(шифр та назва галузі знань)*

спеціальність \_\_\_\_\_ 6.053 Психологія \_\_\_\_\_

*(код і назва спеціальності)*

кваліфікація \_\_\_\_\_ бакалавр з психології \_\_\_\_\_

Робоча програма ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

\_\_\_\_\_ (Большакова А.М.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

. “ 27 ” серпня 2016 року

### 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	<b>Рік підготовки:</b>
Змістових модулів – 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		<b>Семестр</b>
Загальна кількість годин – 90		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр
	20 год.	
	<b>Практичні</b>	
	_____ год.	
	<b>Семнарські</b>	
	14 год.	
	<b>Самостійна робота</b>	
56 год.		
<b>Індивідуальні завдання:</b>	_____ год.	
	Вид контролю: залік	

#### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 34/56

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Психологія управління» – навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки посилює теоретичну та практичну професійну підготовку бакалаврів з психології.

**Мета:** формування у майбутніх спеціалістів умінь психологічного аналізу особистостей та міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі

### Завдання:

- допомогти майбутнім спеціалістам усвідомити роль і значущість психологічного підходу в процесі управління;
- ознайомити з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними й прикладними дослідженнями вітчизняних та зарубіжних психологів;
- підвищити рівень управлінської компетентності майбутніх спеціалістів за допомогою отримання ними психологічної підготовки в галузі соціального управління.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> <li>• володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень;</li> <li>• володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану;</li> <li>• відбору та застосування психодіагностичних методик;</li> <li>• розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному розвитку людини, а також негативного впливу професійних ризиків в різних видах діяльності;</li> <li>• проведення роботи з кадровим складом різного типу організацій з</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології;</li> <li>• здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності;</li> <li>• здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові методики науково-дослідної та психодіагностичної діяльності з використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій;</li> <li>• здійснювати постановку прикладних завдань щодо застосування</li> </ul>

<p>метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації;</p>	<p>психологічних методів та технологій з метою впровадження результатів науково-практичних доробок щодо забезпечення психічного благополуччя та повноцінного функціонування людини</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.</li> </ul>
--	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

**знати:**

- предмет, структуру і методи сучасної психології управління як наукової дисципліни,
- психологію керівництва й лідерства;
- психологію міжособистісних відносин в організації, психологію управлінського впливу;
- психологічні аспекти реалізації загальних функцій управління (планування, організування, мотивування й контролювання);
- психологічні основи інформаційного забезпечення управління, комунікативної компетентності й прийняття рішень;
- шляхи поведінки в конфлікті та методи подолання конфліктних ситуацій;
- психологічні особливості ділового спілкування.

**вміти:**

- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти в управлінні, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- застосовувати теоретичні знання з психології у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх діяльності;
- враховувати особливості природженої організації нервової системи в практичній діяльності та у спілкуванні з іншими;
- формувати в собі активні позитивні риси особистості та поведінки.

Мати **навички** використання управлінської компетентності за допомогою отримання психологічної підготовки в галузі соціального управління.

### 3. Програма навчальної дисципліни

#### Змістовий модуль 1.

#### Психологія особистості в сфері управління

**Тема 1.** Активність особистості людини. Регуляція поведінки

**Тема 2.** Особистість менеджера в організації. Психологія керівництва й лідерства

**Тема 3.** Методи вивчення особистості. Складання характеристики ділових та особистісних якостей працівника

**Тема 4.** Міжособистісні відносини в системах управління. Психологія управлінського впливу

#### Змістовий модуль 2.

#### Функції психології управління

**Тема 5.** Психологія планування та організування

**Тема 6.** Психологія мотивування й контролювання

**Тема 7.** Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління. Комунікативна компетентність

**Тема 8.** Психологічні основи прийняття рішень

### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<b>Модуль 1</b>						
<b><u>Змістовий модуль 1. Психологія особистості в сфері управління</u></b>						
Активність особистості людини. Регуляція поведінки	10	2	2			6
Особистість менеджера в організації. Психологія керівництва й лідерства	12	4	2			6
Методи вивчення особистості. Складання характеристики ділових та особистісних якостей працівника	10	2	2			6
Міжособистісні відносини в системах управління. Психологія управлінського впливу	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	42	10	8			24

<b>Змістовий модуль 2. Функції психології управління</b>							
Психологія планування та організування	14	4	2				8
Психологія мотивування й контролювання	12	2	2				8
Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління. Комуникативна компетентність	12	2	2				8
Психологічні основи прийняття рішень	10	2					8
Разом за змістовим модулем 2	48	10	6				32
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>20</b>	<b>14</b>				<b>56</b>

### 5. Теми практичних занять

Не передбачено

### 6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Активність особистості людини. Регуляція поведінки	2
2	Особистість менеджера в організації. Психологія керівництва й лідерства	2
3	Методи вивчення особистості. Складання характеристики ділових та особистісних якостей працівника	2
4	Міжособистісні відносини в системах управління. Психологія управлінського впливу	2
5	Психологія планування та організування	2
6	Психологія мотивування й контролювання	2
7	Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління. Комуникативна компетентність	2
	Разом	14

### 7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

## 8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Активність особистості людини. Регуляція поведінки	6
2	Особистість менеджера в організації. Психологія керівництва й лідерства	6
3	Методи вивчення особистості. Складання характеристики ділових та особистісних якостей працівника	6
4	Міжособистісні відносини в системах управління. Психологія управлінського впливу	6
5	Психологія планування та організування	8
6	Психологія мотивування й контролювання	8
7	Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління. Комунікативна компетентність	8
8	Психологічні основи прийняття рішень	8
	Разом	56

## 9. Індивідуальні завдання

1. Поняття психологічної згуртованості.
2. Психологічна сумісність в структурах управління.
3. СПК в структурах управління.
4. Поняття про керівництво та лідерство.
5. Особистість керівника, його функції.
6. Стили керівництва.
7. Керівник і колектив. Культура спілкування керівника.
8. Основи і проблеми психології управлінських впливань.
9. Методи і засоби впливань.
10. Тактика використання чуток у діловій бесіді.
11. Переконання. Заходи аргументації.
12. Психологія планування.
13. Маніпулятивні тактики.
14. Регулювання діяльності підлеглих.
15. Сутність мотивації і контролю.
16. Комунікативна компетентність.
17. Роль керівника в профілактиці конфліктів.
18. Поняття екстремальної ситуації.
19. Стрес і дистрес.



20. Емоційна стійкість людини. Самодопомога при стресі.
21. Роль і місце СПС в системі управління.
22. Психологічні основи організації праці.
23. Роль соціально-психологічної служби.
24. Інформаційно-комунікативна функція спілкування.
25. Перцептивна функція спілкування.
26. Психологічні особливості організації і проведення ділових контактів.
27. Міжособисті відносини в групах.
28. Принципи спілкування з „важкими людьми”, їх типи.

### 10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

### 11. Методи контролю

**Підсумковий контроль.** Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений залік. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

**Поточний контроль.** Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

### 12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	10	15	15	10	15	10	15	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**13. Методичне забезпечення**

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік вида ння	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіан т	Код
1	2	3	5	6	7
<b>1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ</b>					
1	Психологія управління: Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 2 курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Харк. держ. акад. культури; Уклад.: О.М. Харцій. – Х., 2012. – 27 с.	2012	25	+	
<b>2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ</b>					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		

4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

#### 14. Рекомендована література

##### Базова

1. Актуальные проблемы управления персоналом /Под ред. Ю.П. Платанова. - М: Графина, 1999.
2. Алексеев А.А., Громова Л.А. Психогеометрия для менеджеров. - Л.: Знание, 1991.
3. Асмалов АГ. Психология личности. - М.,1990.
4. Базаров Т.Ю., Веков Х.А., Аксенова Е.А. Методы оценки персонала государственник и коммерческих структур. - М., 1995.
5. Берн Р. Развитие Я-концепции и воспитание. - М., 1986.
6. Бажин И.И. Информационные системы менеджмента, - М.: ГУВШ, 2000. – 688 с.
7. Винарик Л.С., Щедрин А.Н. Информационная культура: эволюция, проблемы. - Донецк: ИЭП НАЛ Украины, 1999. - 144 с.
8. Веснин В.Р. Практический менеджмент персонала: Пособие по кадровой работе. - М.: Юрист, 1998.
9. Гребенюк Г.А., Шмелев А.Г. Диагностика менеджерского стиля с помощью компьютерной игры и тест-опросника // Вести. Моск. ун- та. - Сер. 14-1991 - № 2.
10. Головаха Е.И., Кроник А.А. Психологическое время личности. - К., 1984.
11. Грейсон Дж. К. мл., О'Дейл К. Американский менеджмент на пороге XXI века- М., 1991.
12. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. - К.: ЗАТ "НІЧЛАВА". - 2000. - 280 с.
13. Дмитриева М.А. Психологический анализ системы "человек-профессиональная среда" // Вестн. ЛГУ. - Сер.6. - 1990. - Вып. 1 (№6).
14. Дуракова И.Б. Управление персоналом: отбор и наем. Исследование зарубежного опыта. - М.: Центр, 1998.
15. Журавлев А.Л. Коммуникативные качества личности руководителя и эффективность руководства коллективом Психолог. журн. - 1983. - Т.4-№1.-с.57-67.
16. Журавлев А.Л., Зотова О.И. Психологическая служба промышленного предприятия: проблемы, поиски, решения // Психолог. журн.1 - 1982. - Т.3 -№1. - с.155-156.
17. Занковский А.Н. Профессиональный стресс и функциональные состояния // Психолог. проблемы профессион. деятельности. - М.; Наука, 1991. - с. 144-156.

18. Кабаченко Г.С. Методы психологического воздействия: Учеб. пособие. - М.: Педагог. об-во России, 2000. – 544 с.

### Додаткова

19. Карпіловська С.Я., Мітельман Р.Й., Синявський В.В., Ткаченко О.М., Федоришин Б.О., Ящишин О.О. Основи професіографії: Навч. посіб. - К.: МАУП, 1997. - 148 с,

20. Китов А.И. Психология хозяйственного руководства. - М., 1989.

21. Китов А.И. Психология хозяйственного управления. - М., 1984.

22. Козелецкий Ю. Психологическая теория решений. - М., 1979.

23. Колпачников В.В. Человеко-центрированный подход в практике психологического консультирования персонала организаций // Вопросы психологии - 2000. - №3. - с. 49-56.

24. Обозов Н.Н., Щекин Г.И. Психология работы с людьми. - К., 1990

### 15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>

2. Наукова періодика України <http://www.nbu.gov.ua/portal/>

3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>

4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>

5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике [http://psyjournals.ru/journal\\_catalog/index.shtml](http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml)

6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>

7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>

8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. [http://www.koob.ru/practic\\_psychology/](http://www.koob.ru/practic_psychology/)

9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)

10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>